

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

TRẦN THỊ DUNG

**THIẾT KẾ VÀ TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM
CHUYÊN ĐỀ “VỆ SINH AN TOÀN THỰC PHẨM” CHO
HỌC SINH LỚP 11 TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
TỈNH QUẢNG NINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2020

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

TRẦN THỊ DUNG

**THIẾT KẾ VÀ TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM
CHUYÊN ĐỀ “VỆ SINH AN TOÀN THỰC PHẨM” CHO
HỌC SINH LỚP 11 TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
TỈNH QUẢNG NINH**

**Ngành: Lý luận và Phương pháp dạy học bộ môn Sinh học
Mã số: 8 14 01 11**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS NGUYỄN THỊ HÀ

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các tài liệu trích dẫn trong luận văn đều có nguồn gốc rõ ràng. Các số liệu, kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa được công bố trong bất kỳ công trình nghiên cứu nào khác.

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2020

Tác giả

Trần Thị Dung

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu, Phòng Đào tạo sau đại học, Ban chủ nhiệm khoa và các Thầy, Cô giáo trong khoa Sinh học, trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã giảng dạy, giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập.

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu và các Thầy, Cô giáo bộ môn Sinh học trường THPT Ngô Quyền, TP Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh đã giúp đỡ và tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình nghiên cứu, thực hiện đề tài.

Đặc biệt, tôi xin gửi cảm ơn sâu sắc tới TS. Nguyễn Thị Hà đã tận tình giúp đỡ và hướng dẫn tôi để thực hiện đề tài nghiên cứu, hoàn thành luận văn.

Cuối cùng, tôi xin bày tỏ lời cảm ơn đến gia đình, bạn bè, đồng nghiệp và người thân đã luôn giúp đỡ và tạo điều kiện để hoàn thành luận văn này.

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2020

Tác giả

Trần Thị Dung

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn.....	ii
Mục lục	iii
Danh mục từ viết tắt.....	vi
Danh mục các bảng.....	vii
Danh mục các hình	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do lựa chọn đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	3
3. Câu hỏi nghiên cứu	3
4. Đối tượng và khách thể nghiên cứu.....	3
5. Phạm vi nghiên cứu	3
6. Giả thuyết khoa học	3
7. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	3
8. Phương pháp nghiên cứu	4
9. Đóng góp mới của luận văn.....	5
10. Bố cục của luận văn.....	5
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN CỦA ĐỀ TÀI	6
1.1. Lịch sử nghiên cứu HĐTN	6
1.1.1. Trên thế giới.....	6
1.1.2. Tình hình nghiên cứu ở Việt Nam.....	7
1.2. Cơ sở lý luận.....	9
1.2.1. Trải nghiệm.....	9
1.2.2. Học tập trải nghiệm	10
1.2.3. Hoạt động trải nghiệm	12
1.2.4. Năng lực và năng lực vận dụng kiến thức vào thực tiễn	20
1.2.5. Mối quan hệ giữa dạy học bằng tổ chức hoạt động trải nghiệm với việc hình thành, phát triển phẩm chất và năng lực cho học sinh.....	23

1.3. Cơ sở thực tiễn.....	24
1.3.1. Đối tượng và phương pháp điều tra.....	25
1.3.2. Kết quả điều tra thực trạng việc thiết kế và tổ chức hoạt động trải nghiệm của giáo viên Sinh học ở các trường THPT.....	25
1.3.3. Kết quả điều tra thực trạng nhận thức và hiệu quả tiếp thu các hoạt động trải nghiệm trong dạy học môn Sinh học của học sinh THPT.....	29
TIÊU KẾT CHƯƠNG 1	31
Chương 2: THIẾT KẾ VÀ TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM CHUYÊN ĐỀ “VỆ SINH AN TOÀN THỰC PHẨM” CHO HỌC SINH LỚP 11 TRƯỜNG THPT TỈNH QUẢNG NINH.....	33
2.1. Biên soạn nội dung chuyên đề “Vệ sinh an toàn thực phẩm”	33
2.1.1. Nguyên tắc biên soạn nội dung chuyên đề học tập.....	33
2.1.2. Quy trình biên soạn chuyên đề học tập.....	34
2.1.3. Viết nội dung chuyên đề “Vệ sinh an toàn thực phẩm”	36
2.2. Thiết kế và tổ chức các hoạt động trải nghiệm trong dạy học chuyên đề “Vệ sinh an toàn thực phẩm”	38
2.2.1. Quy trình thiết kế và tổ chức hoạt động trải nghiệm.....	38
2.2.2. Vận dụng thiết kế và tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học chuyên đề “Vệ sinh an toàn thực phẩm”	40
2.3. Đánh giá năng lực vận dụng kiến thức	54
TIÊU KẾT CHƯƠNG 2	55
Chương 3: THỰC NGHIỆM VÀ ĐÁNH GIÁ HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM TRONG DẠY HỌC CHUYÊN ĐỀ “VỆ SINH AN TOÀN THỰC PHẨM”	56
3.1. Mục đích thực nghiệm.....	56
3.2. Đối tượng, thời gian và địa điểm thực nghiệm sư phạm	56
3.3. Nội dung thực nghiệm sư phạm.....	56
3.4. Phương pháp thực nghiệm	57
3.5. Tiến trình thực nghiệm sư phạm.....	57

3.6. Kết quả thực nghiệm sư phạm	59
3.6.1. Phân tích kết quả thực nghiệm sư phạm.....	59
3.6.2. Hình ảnh.....	70
TIÊU KẾT CHƯƠNG 3	73
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	74
DANH MỤC CÔNG TRÌNH CÔNG BỐ CÓ LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN VĂN	76
TÀI LIỆU THAM KHẢO	77
PHỤ LỤC	

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

STT	Chữ viết tắt	Chữ viết đầy đủ
1	ĐC	Đối chứng
2	GD&ĐT	Giáo dục và Đào tạo
3	GDPT	Giáo dục phổ thông
4	GV	Giáo viên
5	HĐ	Hoạt động
6	HĐTN	Hoạt động trải nghiệm
7	HS	Học sinh
8	HTTN	Học tập trải nghiệm
9	KN	Kĩ năng
10	NL	Năng lực
11	NL VDKT	Năng lực vận dụng kiến thức
12	PPDH	Phương pháp dạy học
13	SGK	Sách giáo khoa
14	THPT	Trung học phổ thông
15	TN	Thực nghiệm
16	TNSP	Thực nghiệm sư phạm
17	VSATTP	Vệ sinh an toàn thực phẩm
18	VSV	Vi sinh vật

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1. Phân biệt hoạt động trải nghiệm với hoạt động ngoài giờ lên lớp.....	13
Bảng 1.2. Hình thức tổ chức hoạt động trải nghiệm.....	18
Bảng 1.3. Các biểu hiện của năng lực vận dụng kiến thức vào thực tiễn.....	23
Bảng 2.1. Kế hoạch tổng thể tổ chức dạy học và HĐTN	41
Bảng 2.2. Tiêu chí chấm điểm cho sản phẩm chế biến mứt dứa	49
Bảng 2.3. Thang đo năng lực vận dụng kiến thức	54
Bảng 3.1. Các lớp học sinh tham gia thực nghiệm và giáo viên giảng dạy	56
Bảng 3.2. Bảng tần suất điểm kiểm tra của nhóm lớp đối chứng và thực nghiệm trước thực nghiệm	60
Bảng 3.3. Bảng tần suất điểm kiểm tra của nhóm ĐC và TN sau thực nghiệm.....	61
Bảng 3.4. Bảng tần suất hội tụ tiến điểm kiểm tra của nhóm ĐC và TN sau thực nghiệm.....	62
Bảng 3.5. Bảng tổng hợp một số tham số đặc trưng của nhóm TN và ĐC ở bài kiểm tra 15 phút sau TN.....	63
Bảng 3.6. Bảng phân phối tần số điểm kiểm tra 15 phút TTĐ và STĐ	63
Bảng 3.7. Bảng phân phối tần suất điểm kiểm tra 15 phút TTĐ và STĐ	64
Bảng 3.8. Bảng tần suất hội tụ tiến điểm kiểm tra 15 phút TTĐ và STĐ	64
Bảng 3.9. Bảng tổng hợp một số tham số đặc trưng của lớp TN ở bài kiểm tra 15 phút TTĐ và STĐ.....	65
Bảng 3.10. Kết quả đánh giá sản phẩm chế biến mứt dứa của học sinh	66
Bảng 3.11. Kết quả đánh giá năng lực VDKT của HS lớp TN và lớp ĐC.....	67
Bảng 3.12. Kết quả đánh giá năng lực VDKT của HS lớp TN TTĐ và STĐ	69

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 1.1. Chu trình học tập trải nghiệm theo Kolb	11
Hình 1.2. Quan niệm của GV về việc đưa HĐTN vào giảng dạy trong trường học.....	26
Hình 1.3. Quan niệm của GV về mức độ cần thiết của việc đưa HĐTN vào giảng dạy trong trường THPT	26
Hình 1.4. Quan điểm của GV về thiết kế và tổ chức HĐTN vào bài học.....	28
Hình 1.5. Quan niệm của GV về hoạt động trải nghiệm	29
Hình 1.6. Mức độ hứng thú của học sinh với HĐTN	30
Hình 2.1. Quy trình biên soạn chuyên đề học tập.....	34
Hình 2.2. Quy trình thiết kế và tổ chức HĐTN trong dạy học Sinh học.....	38
Hình 3.1. Biểu đồ biểu diễn tần suất điểm kiểm tra 15 phút ĐC và TN trước thực nghiệm.....	60
Hình 3.2. Biểu đồ biểu diễn tần suất điểm kiểm tra 15 phút ĐC và TN sau thực nghiệm	61
Hình 3.3. Đồ thị tần suất hội tụ tiến điểm kiểm tra 15 phút ĐC và TN sau TN.....	62
Hình 3.4. Biểu đồ biểu diễn tần suất điểm kiểm tra 15 phút TTĐ và STĐ.....	64
Hình 3.5. Đồ thị tần suất hội tụ tiến điểm kiểm tra 15 phút TTĐ và STĐ.....	65
Hình 3.6. Đồ thị đánh giá sự tiến bộ năng lực VDKT của lớp TN và ĐC.....	68
Hình 3.7. Đồ thị đánh giá sự tiến bộ năng lực VDKT của lớp TTĐ và STĐ.....	70